

«АҚТӨБЕ ҚАЛАСЫНЫҢ БІЛІМ БӨЛІМІ» ММ
«№32 «ҚУАНЫШ» БАЛАБАҚШАСЫ» МКҚК

«Ақтөбе қаласы білім бөлімі» ММ
2026 жылғы _____
№ _____ бұйрығымен
БЕКІТІДІ

«Ойна да, ойлан»

бағдарламасы
мектепалды тобына арналған

Ақтөбе қаласы
2026жыл

"Ойна да, ойлан" бағдарламасы мектепке дейінгі жастағы балалардың танымдық қабілеттерін ойын арқылы дамытуға бағытталып құрастырылған.

Құрастырған: №32 «Қуаныш» балабақшасының меңгерушісі Лекерова Р.А.,
тәрбиеші Тасмағанбетова А.О.

Пайдаланушы: Тасмағанбетова А.О.

№32 «Қуаныш» балабақшасының педагогикалық кеңесі № 1 отырысында
"Ойна да, ойлан" бағдарламасы талқыланды.

Хаттама № 1 25.08 2026жыл

№32 «Қуаныш» балабақшасы меңгерушісі:

Р.А. Лекерова

Қалалық сараптау комиссиясының отырысында "Ойна да, ойлан" бағдарламасы
мақұлданды.

Хаттама № 2 31.08 2026 жыл

Сараптау комиссиясы төрағасы

М.Косымбаева

**№32 «Қуаныш» балабақшасының
меңгерушісі Лекерова Рима Амангалиевна
Тасмағанбетова Айнур Оразгалиевна
"Ойна да, ойлан" бағдарламасына**

Пікір

Мектепалды тобы балаларының логикалық ойлауын, танымдық белсенділігін және интеллектуалдық қабілеттерін ойын арқылы дамыту. Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың мемлекеттік стандартына сай, мектепалды тобы балаларын мектепке сапалы дайындау-басты міндеттердің бірі. Жас ерекшелігіне байланысты бұл кезеңде бала ақпаратты ойын арқылы тез қабылдайды. Ұсынылып отырған "Ойна да ойлан" бағдарламасы балалардың еркін ойлауын, есте сақтау, назар аудару, талдау және жинақтау дағдыларын қалыптастыруда өте өзекті болып табылады. Бағдарламаның мазмұны мектепалды тобы балаларының психо-физиологиялық ерекшеліктеріне толық сай келеді. Тапсырмалар қарапайымнан күрделіге қарай жүйеленген. Бағдарлама негізінде дидактикалық ойындар, логикалық тапсырмалар мен жұмбақтар алынған. Бұл баланың сабаққа деген қызығушылығын арттырады. Курс мазмұнындағы тапсырмалар баланың тек математикалық емес, сонымен бірге тілдік, кеңістікті бағдарлау және ұсақ моторика дағдыларын кешенді түрде дамытуға бағытталған. Баланың дербестігін, сыни ойлауын және топта жұмыс істеу біліктілігін арттыруға мүмкіндік береді. Жоспарланған ұйымдастырылған іс-әрекетінің тақырыптары арқылы математика негізгі түрлерімен, әдіс-тәсілдері, құрал-жабдықтарымен таныстырылу көзделген. Балаларды ұйымшылдыққа, ұқыптылыққа, шапшаңдылыққа тәрбиелейтін жұмыстың мазмұны қамтылған. Қорыта келе айтқанда "Ойна да ойлан" бағдарламасы мектеп жасына дейінгі балаларға арналған, өзекті тақырыпты қамтыған. Осы бағдарламаны мектепалды даярлық тобының тәрбие-үдерісінде қолдануды ұсына отырып, бағдарлама құрылымы мен мазмұны жағынан мектеп жасына дейінгі балаларды жан-жақты тәрбиелеу барысында, барлық талаптарға сай және де қолдануға лайықты деп санаймын.

**Қ.Жұбанов атындағы Ақтөбе өңірлік университеті
"Мектепке дейінгі және бастауыш оқыту"
кафедрасының аға оқытушысы, PhD**

Альситова А.Б.

ТҮСІНІК ХАТ

"Ойна да ойлан" бағдарламасы мектепке дейінгі жастағы балалардың танымдық қабілеттерін ойын арқылы дамытуға бағытталған. Бағдарлама 72 сағатқа жоспарланған.

Мақсаты: Ойын арқылы мектепке дейінгі жастағы балалардың танымдық, логикалық қабілеттерін дамыту, өздігінен ойлануға, ізденуге және қарапайым шешім қабылдауға үйрету.

Міндеті:

- балалардың зейінін тұрақтандыру және сақтау қабілетін дамыту;
- логикалық ойлау, қабылдау және қиялдау қабілетін жетілдіру;
- заттарды салыстыруға, ажыратуға және топтастыруға үйрету;
- ұқсастық пен айырмашылықты анықтау дағдысын қалыптастыру;
- қарапайым заңдылықтар мен байланыстарды табуға үйрету;
- кеністік бағдарлау және қарапайым математикалық түсініктерді дамыту;
- шығармашылықпен ойлауға және өз шешімін ұсынуға мүмкіндік беру;
- бірлесіп жұмыс жасауға, тындауға және өзгенің пікірін құрметтеуге тәрбиелеу.

Бағдарламаның ұйымдастырылу ерекшелігі

"Ойна да ойлан" бағдарламасында ойын-негізі оқыту құралы ретінде қарастырылады. Балалар тапсырмаларды орындау барысында бақылау, салыстыру, сәйкестендіру, іздеу, есте сақтау және қорытынды жасау әрекетіне қатысады.

Тапсырмаларды ұйымдастыру кезінде балалардың жеке мүмкіндіктері мен жас ерекшеліктері ескеріледі. Күрделілік деңгейі біртіндеп арттырылып, әр баланың тапсырманы өз мүмкіндігіне қарай орындауына жағдай жасалады.

Күтілетін нәтиже:

- тапсырманы мұқият тыңдап, түсіне алады, зейінін белгілі бір әрекетке бағыттай алады;
- заттарды салыстырып, ұқсастығы мен айырмашылығын анықтайды;
- заттарды белгісіне қарай топтастырады және сәйкестендіреді;
- қарапайым заңдылықтарды байқап, жалғастыра алады.

Балалар есте сақтаған ақпаратын ойын барысында қолдана алады, қарапайым математикалық тапсырмаларды орындайды, сұраққа толық жауап беруге және өз ойын жеткізуге тырысады, тапсырманың шешімін өздігінен іздейді, шығармашылық тұрғыдан ойлап, өз нұсқасын ұсына алады. Ойын барысында құрдастарымен бірлесіп әрекет етеді.

"Ойна да ойлан" бағдарламасы мектепалды даялық тобына арналған.

Бағдарлама бір жыл мерзіміне құрылған, 72 сағатты қамтиды.

БАҒДАРЛАМА ТАҚЫРЫПТАРЫ
5-жас (мектепалды топ балалары үшін)
(Барлығы 72 сағат, аптасына 2 рет)

№	Тақырыбы:	Сағаты саны:
«Ойна да, ойлан»		
1	Кіріспе «Танысайық, ойнайық»	1
2	"Ойлан да тап"	1
3	"Түстер әлемі"	1
4	"Түсті тап"	1
5	"Пішіндер әлемі"	1
6	"Пішінді ажырат"	1
7	"Үлкен және кіші"	1
8	"Ұзын және қысқа"	1
9	"Биік және аласа"	1
10	"Кең және тар"	1
11	"Біреу және көп"	1
12	"Көп пен азды ажырат"	1
13	"1-ден 5-ке дейін санпаймыз"	1
14	"Сан мен затты сәйкестендір"	1
15	"6-дан 10-ға дейін санаймыз"	1
16	"Сандарды ретімен орналастыр"	1
17	"Заттарды топтастыр"	1
18	"Жұбын тап"	1
19	"Ұқсасын тап"	1
20	"Артығын тап"	1
21	"Қатарды жалғастыр"	1
22	"Өрнекті аяқта"	1
23	"Көрші сандар"	1
24	"Қай сан жасырынды"	1
25	"Оң және сол"	1
26	"Алды және арты"	1
27	"Жоғары және төмен"	1
28	"Ішінде және сыртында"	1
29	"Жанында және ортасында"	1
30	"Не өзгерді?"	1
31	"Есте сақта"	1
32	"Айырмашылығын тап"	1
33	"Қатені тап"	1
34	"Жұмбақтар әлемі"	1
35	"Сөзді жалғастыр"	1
36	"Ойлы бала"	1

37	"Сиқырлы пішіндер"	1
38	"Құпия белгіні тап"	1
39	"Бірдейін тап"	1
40	"Зат пен оның қызметі"	1
41	"Суретті есте сақта"	1
42	"Не жетіспейді?"	1
43	"Ұқсас заттарды жина"	1
44	"Артық суретті анықта"	1
45	"Қайсысы дұрыс орналасқан?"	1
46	"Санап салыстыр"	1
47	Кім көп жинады?"	1
48	"Тең бөліктерді тап"	1
49	"Пішіндерді құрастыр"	1
50	"Өрнекті жалғастыр"	1
51	"Қай пішін өзгерді?"	1
52	"Пішінді сипатта"	1
53	"Түстер мен пішіндер заңдылығы"	1
54	"Реттілікпен орналастыр"	1
55	"Қайсысы сәйкес емес?"	1
56	"Қайсысы үлкен?"	1
57	"Қайсысы кіші?"	1
58	"Жетіспей тұрған санды анықта"	1
59	"Көргенінді айтып бер"	1
60	"Бір сәтке қарап ал"	1
61	"Санау таяқшалармен ойнайық"	1
62	"Бірден онға дейін кадам бас"	1
63	"Қай санның алдында тұр?"	1
64	"Санамақтар әлемі"	1
65	"Санды көрсет"	1
66	"Сандарды ретімен қой"	1
67	"Жоғалған санды тап"	1
68	"Бөлігін тап"	1
69	"Суретке қарап ойлан"	1
70	"Зерек болсаң, жеңесің"	1
71	"Тапқыр бала"	1
72	"Ойна да ойлан"	1
	Қорытынды саяхаты	

БАҒДАРЛАМА МАЗМҰНЫ

1. Кіріспе. «Танысайық, ойнайық» Балаларды ойын ережелерімен таныстыру, бірлесіп ойнауға, тыңдауға және қарапайым тапсырмаларды орындауға үйрету.
2. «Ойлан да тап» Жұмбақтар мен қарапайым логикалық тапсырмалар арқылы ойлау, салыстыру және шешім табу қабілетін дамыту.
3. «Түстер әлемі» Негізгі түстерді танып, атау, ажырату және заттарды түсіне қарай сәйкестендіру.
4. «Түсті тап» Берілген түсті тауып, бірдей түстерді салыстыру және топтастыру.
5. «Пішіндер әлемі» Дөңгелек, шаршы, үшбұрыш, тіктөртбұрыш сияқты негізгі пішіндермен таныстыру.
6. «Пішінді ажырат» Заттарды пішініне қарай ажырату, қажетті пішінді тауып, сәйкестендіру.
7. «Үлкен және кіші» Заттарды көлемі бойынша салыстырып, үлкен және кіші ұғымдарын меңгерту.
8. «Ұзын және қысқа» Заттардың ұзындығын салыстыру, ұзын және қысқа ұғымдарын ажырату.
9. «Биік және аласа» Заттардың биіктігін салыстырып, биік және аласа ұғымдарын бекіту.
10. «Кең және тар» Кең және тар ұғымдарын заттар мен кеңістік арқылы ажыратуға үйрету.
11. «Біреу және көп» Бір және бірнеше затты ажырату, олардың сандық мөлшерін анықтау.
12. «Көп пен азды ажырат» Заттардың санын салыстыру, көп және аз топтарды анықтау.
13. «1-ден 5-ке дейін санаймыз» 1-ден 5-ке дейін санау, сандарды атау және заттарды санап көрсету.
14. «Сан мен затты сәйкестендір» Сандарды заттардың сандық мөлшерімен сәйкестендіру, санау дағдысын бекіту.
15. «6-дан 10-ға дейін санаймыз» 6-дан 10-ға дейін санау, сандардың ретін анықтау және бекіту.
16. «Сандарды ретімен орналастыр» Сандарды өсу ретімен орналастыру, сандық реттілікті түсіндіру.
17. «Заттарды топтастыр» Заттарды түсі, пішіні, көлемі және қызметіне қарай топтастыру.
18. «Жұбын тап» Сәйкес келетін заттар мен суреттердің жұбын табу, зейінді дамыту.
19. «Ұқсасын тап» Заттардың ортақ белгілерін анықтау, ұқсастарын табу және сәйкестендіру.
20. «Артығын тап» Берілген заттар арасынан белгілі белгісі бойынша артық затты анықтау.
21. «Қатарды жалғастыр» Суреттер мен заттар қатарындағы қарапайым заңдылықты анықтап, жалғастыру.

22. «Өрнекті аяқта» Берілген өрнектегі жетіспейтін элементті тауып, толықтыру.
23. «Көріні сандар» Берілген санның алдында және кейін орналасқан сандарды анықтау.
24. «Қай сан жасырынды?» Сандар қатарынан жетіспейтін немесе жасырынған санды табу.
25. «Оң және сол» Оң және сол бағыттарды ажырату, кеңістікте дұрыс бағдарлану.
26. «Алды және арты» Заттардың алдында немесе артында орналасуын анықтау арқылы кеңістіктік түсініктерін дамыту.
27. «Жоғары және төмен» Заттардың жоғарыда және төменде орналасуын анықтау.
28. «Ішінде және сыртында» Заттардың кеңістіктің ішінде немесе сыртында орналасуын ажырату.
29. «Жанында және ортасында» Заттардың жанында және ортасында орналасуын анықтау.
30. «Не өзгерді?» Заттардың бастапқы орналасуын есте сақтап, болған өзгерісті анықтау.
31. «Есте сақта» Суреттерді, заттарды, сандарды және қимылдарды есте сақтау және қайталау.
32. «Айырмашылығын тап» Ұқсас суреттерді салыстырып, олардың айырмашылықтарын анықтау.
33. «Қатені тап» Суреттен немесе берілген тапсырмадан қате элементті тауып, дұрыс нұскасын анықтау.
34. «Жұмбақтар әлемі» Жұмбақтарды тыңдау, белгілері бойынша жауабын табу және сөздік қорын дамыту.
35. «Сөзді жалғастыр» Берілген сөзді немесе сөйлемді мағынасына қарай жалғастыру, байланыстырып сөйлеуді дамыту.
36. «Ойлы бала» Алдыңғы тақырыптар бойынша алған білімдерін ойын арқылы бекіту, ойлау және зейін қабілеттерін дамыту.
37. «Сикырлы пішіндер» Пішіндерді тану, олардан қарапайым бейнелер құрастыру және шығармашылық ойлауын дамыту.
38. «Құпия белгіні тап» Белгілер мен таңбаларды ажырату, олардың арасындағы байланысты анықтау.
39. «Бірдейін тап» Бірдей заттар мен суреттерді тауып, сәйкестендіру арқылы көру зейінін дамыту.
40. «Зат пен оның қызметі» Заттарды қызметіне қарай ажырату, олардың не үшін қолданылатынын түсіндіру.
41. «Суретті есте сақта» Суретті мұқият бақылау, есте сақтау және кейін оның мазмұнын қайта айту.
42. «Не жетіспейді?» Сурет немесе заттар қатарындағы жетіспейтін бөлікті анықтау.
43. «Ұқсас заттарды жина» Ұқсас заттарды ортақ белгілеріне қарай таңдау және топтастыру.
44. «Артық суретті анықта» Суреттерді салыстырып, берілген топқа сәйкес келмейтін суретті анықтау.

45. «Қайсысы дұрыс орналасқан?» Заттардың кеңістікте дұрыс орналасуын анықтау және салыстыру.
46. «Санап салыстыр» Заттарды санап, олардың сандық мөлшерін салыстыру.
47. «Кім көп жинады?» Ойын арқылы заттарды санау, көп және аз мөлшерді салыстыру.
48. «Тең бөліктерді тап» Бөлшектерді салыстырып, бір-біріне сәйкес келетін тең бөліктерді табу.
49. «Пішіндерді құрастыр» Бірнеше геометриялық пішіннен тұтас бейне құрастыру, кеңістіктік ойлауды дамыту.
50. «Өрнекті жалғастыр» Қарапайым өрнектердегі заңдылықты анықтап, оны дұрыс жалғастыру.
51. «Қай пішін өзгерді?» Пішіндердің бастапқы түрін есте сақтап, өзгерген пішінді анықтау.
52. «Пішінді сипатта» Пішіннің түсін, көлемін, ерекшелігін сипаттау және салыстыру.
53. «Түстер мен пішіндер заңдылығы» Түстер мен пішіндердің қайталану ретін анықтап, заңдылықты жалғастыру.
54. «Реттілікпен орналастыр» Заттар мен суреттерді көлемі, саны, оқиға барысы немесе басқа белгілеріне қарай ретімен орналастыру.
55. «Қайсысы сәйкес емес?» Берілген заттар арасынан жалпы белгілерге сәйкес келмейтінін анықтау.
56. «Қайсысы үлкен?» Заттарды салыстырып, көлемі жағынан үлкен затты анықтау.
57. «Қайсысы кіші?» Заттарды көлеміне қарай салыстырып, кіші затты табу.
58. «Жетіспей тұрған санды анықта» Сандар қатарын бақылау арқылы жетіспей тұрған санды анықтау.
59. «Көргенінді айтып бер» Суретті бақылау, көрген заттарын атап, олардың ерекшеліктерін сипаттау.
60. «Бір сәтке қарап ал» Қысқа уақыт ішінде берілген сурет немесе заттарды бақылап, есте сақтағандарын айту.
61. «Санау таяқшалармен ойнайық» Санау таяқшалары арқылы санау, салыстыру, пішіндер мен қарапайым бейнелер құрастыру.
62. «Бірден онға дейін қадам бас» 1-ден 10-ға дейін санауды қимылмен бекіту, сандардың ретін меңгерту.
63. «Қай санның алдында тұр?» Сандардың ретін анықтау, берілген санның алдында орналасқан санды табу.
64. «Санамақтар әлемі» Санамақтарды жаттау, қайталау арқылы санау дағдысын, есте сақтау мен сөйлеу белсенділігін дамыту.
65. «Санды көрсет» Аталған санды тауып көрсету, сан мен оның таңбасын сәйкестендіру.
66. «Сандарды ретімен қой» Сандарды дұрыс ретпен орналастыру, сандық қатар туралы түсінігін бекіту.
67. «Жоғалған санды тап» Сандық қатарды бақылап, жетіспейтін санды табу арқылы логикалық ойлауын дамыту.
68. «Бөлігін тап» Заттың немесе суреттің сәйкес бөлігін табу, бүтін мен бөлікті ажырату.

69. «Суретке қарап ойлан» Сурет мазмұнын талдау, сұрақтарға жауап беру және қарапайым қорытынды жасау.
70. «Зерек болсаң, жөнөсің» Зейін, есте сақтау, санау және логикалық ойлау бойынша ойын тапсырмаларын орындау.
71. «Тапқыр бала» Жұмбақтар мен логикалық тапсырмаларды шешу арқылы тапқырлық, шапшаңдық және ойлау қабілетін дамыту.
72. «Ойна да ойлан» қорытынды саяхаты Бағдарлама барысында меңгерілген білім мен дағдыларды ойын арқылы қорытындылау. Балалардың зейінін, есте сақтауын, логикалық ойлауын, санау, салыстыру, топтастыру және кеңістікте бағдарлау дағдыларын бекіту.

ПАЙДАЛАНЫЛҒАН ӘДЕБИЕТТЕР

1. Белошная А.В. Мектеп жасына дейінгі балаларда логикалық ойлауды дамыту. – М., 2019.
2. Бондаренко А.К. Дидактические игры в детском саду. – М.: Просвещение.
3. Венгер Л.А. Воспитание сенсорной культуры ребенка. – М.: Просвещение.
4. Дьяченко О.М. Развитие познавательных способностей дошкольников. – М.: Мозаика-Синтез.
5. Михайлова З.А. Игровые занимательные задачи для дошкольников. – М.: Просвещение.
6. Новикова В.П. Математика в детском саду. – М.: Мозаика-Синтез.
7. Столяр А.А. Формирование элементарных математических представлений у дошкольников. – М.: Просвещение.
8. Эльконин Д.Б. Психология игры. – М.: Педагогика.
9. Козлова С.А., Куликова Т.А. Дошкольная педагогика. – М.: Академия.
10. Нигиметова М.Е. Мектепке дейінгі балалардың логикалық ойын дамыту. – Атырау, 2018.
11. Қазақтың ұлттық ойындары: мектепке дейінгі балаларға арналған ойындар жинағы. – Алматы.